

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра теорії та історії культури

Затверджено

На засіданні кафедри теорії та історії культури
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №1 від 31.08.2023 р.)

Завідувач кафедри

Марія АЛЬЧУК

Силабус з навчальної дисципліни
«Історія української культури»,
що викладається в межах ОПІ першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальностей фізичного факультету
104 Фізика та астрономія,
105 Прикладна фізика та наноматеріали,
014.08 Середня освіта (Фізика та астрономія)

Львів 2023

Назва дисципліни	Історія української культури
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1, ауд. 341 (семінарські заняття)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра теорії та історії культури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки: 104 Фізика та астрономія; 105 Прикладна фізика та наноматеріали. 01 Освіта / Педагогіка: 014.08 Середня освіта (Фізика та астрономія).
Викладачі дисципліни	Васьків Андрій Юліанович, кандидат історичних наук, доцент
Контактна інформація викладачів	Andrii.Vaskiv@lnu.edu.ua тел. (032)-239-42-10 (кафедра теорії та історії культури)
Консультації щодо дисципліни відбуваються	За попередньою домовленістю з викладачем на кафедрі теорії та історії культури, вул. Університетська, 1, ауд. 357 або в дистанційному режимі на платформі TEAMS.
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Історія української культури» є нормативною зі спеціальностей 014.08 Середня освіта (Фізика та астрономія), 104 Фізика та астрономія, 105 Прикладна фізика та наноматеріали для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається у VI семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Історія української культури» є предметом вивчення культурологічних історичних епох культурного розвитку українського народу. Курс передбачає аналіз феномену та закономірностей розвитку духовної та матеріальної культури українства як у теоретичній, так і практичній площинах. Навчальна дисципліна розроблена таким чином, щоб надати здобувачам необхідні знання, вміння та навички для аналізу культурних процесів в Україні, їх впливу на особистісне, національне та міжнародне життя.
Мета та цілі дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Історія української культури» є вивчення основних періодів розвитку української культури, проблеми етногенезу та культурогенезу українського народу, аналіз історичної специфіки української національної культурної традиції, що постає невід'ємною умовою формування ціннісних орієнтирів та гуманізації сучасного українського соціокультурного простору. Цілі курсу «Історія української культури» полягають у тому, щоб ознайомити студентів з основними історичними періодами становлення феномену української культури, закономірностями її функціонування і розвитку, формування у студентів поглибленого розуміння фундаментальних понять і категорій української культури, оволодіння сучасними методами культурологічного аналізу, розуміння тенденцій сучасних соціокультурних трансформацій в українській культурі.
Література для вивчення дисципліни	Рекомендована література Основна: 1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2004. – 344с. 2. Анучина Л. В., Гребенюк Н. Є., Лисенко О. А. Українська та зарубіжна культура. – Х.: Одиссей, 2006. – 375 с. 3. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. Навч. посіб. – К.: Знання, 2009. – 413с. 4. Бокань В., Польовий Л. Історія культури України. – Київ: МАУП, 2002. – 256 с.

5. Висоцький О.Ю. Історія української культури: Навч. посіб. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. – 130 с.
6. Виткалов В.Г., Митровка М.М. Українська культура: Навчально-методичний посібник. – Рівне: Волинські обереги, 2001.– 168 с.
7. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Рижко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. – К.: Літера, 2000. – 464с.
8. Заєць І.І. Витоки духовної культури українського народу. – Вінниця: Континент-Прим, 2006.
9. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. світи / В.А. Греченко та ін. – К.: Літера ЛТД, 2005. – 464с.
10. Історія української архітектури / Ред. В.І. Тимофієнко.– К.: Техніка, 2003.– 472 с.
11. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. – 4-те видання. – К.: Либідь, 2002. – 656 с.
12. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд. Б.І. Білик та ін. – К.: Вища шк., 2000. – 607с.
13. Історія української культури: у 5 томах. – К.: Наукова думка, 2001–Т.1.–1134 с., Т.2– 847 с., Т.3, 2003–1245 с.
14. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / С.М. Клапчук та ін. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 351с.
15. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. / Передмова проф. В.Скотного. – Ч.І. – Львів: Світ, 2003. – 256 с.
16. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. /Передмова проф. С. Павлюка. – Ч. 2. – Львів: Світ, 2004. – 268 с.
17. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. – Ч. 3. – Львів: Світ, 2005. – 268 с.
18. Культура і побут населення України: Навч. посібник / В.І. Наулко та ін.. – 2-е вид., доп. та перероб. – К.: Либідь, 1993. – 288с.
19. Культурологія: українська та зарубіжна культура : Навчальний посібник / За ред. М.М. Заковича . – К.: Знання, 2007. – 567 с.
20. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : Навч.посібник. – Вид. 2-ге, перероб. і доп./ За ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. – Львів: Світ, 2005. – 568 с.
21. Огієнко І. Українська культура: Коротка історія культурного життя українського народу. – К.: Довіра, 1992. – 141с.
22. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К.: АртЕк, 2001. – 728с.
23. Семчишин М. Тисяча років української культури. – К., 1996. – 689 с.
24. Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник/ За ред. Черепанової С.О. – Львів: Світ, 1994.– 456 с.
25. Українська культура: Лекції за редакцією Дмитра Антоновича / Упор. С.В. Ульяновська. – К.: Либідь, 1993. – 592с.
26. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. / Закович М.М., Зязун І.А., Семашко О.М. та ін. – К.: Товариство «Знання», 2000. – 622с.
27. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник/ Дещинський Л.Є., Денисов Я.Я., Скалецький М.П. та ін. – Львів: Бескид Біт, 2005. – 304с.
28. Українська та зарубіжна культура: Навч.-метод. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 367 с.

29. Українська художня культура: Навч. посіб. / За ред. І.Ф. Ляшенка. – К.: Либідь, 1996. – 416с.
30. Українське краєзнавство: сторінки історії / Г.С. Дем'янчук та ін. – К.: Вид. Центр «Просвіта», 2006. – 296с.
31. Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ – початку ХХст. / НАНУ. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського. – К.: Наук. думка, 2000. – 240с.
32. Хоменко В.Я. Українська і світова культура: Підр. – К.: Вид-во «Україна», 2003. – 336с.
33. Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури. – К.: Кондор, 2006. – 258с.

Додаткова:

1. Баран В.Д., Баран Я.В. Походження українського народу. – К., 2002. – 403 с.
2. Брайчевський М.Ю. Утвердження християнства на Русі. – К., 1983.
3. Відейко М.Ю. Трипільська цивілізація. – К., 2003. – 184 с.
4. Грушевський М.С. Історія української літератури. – К., 1993. – Т.ІІ. – 264 с.
5. Залізник Л. Л. Первісна історія України. – К., 1999. – 263 с.
6. Історія української літератури: В 6т. 9кн. / Упоряд. В.В. Яременко; Приміт. С.К. Росовецького. – К.: Либідь, 1993. – 264с., 285с., 336с., 320с., 256с., 352с., 264с., 280с.
7. Лозко Г. Українське народознавство. - Харків, 2005. – 469 с.
8. Минуле українського театру / І.О. Мар'яненко. – К.: Мистецтво, 1953. – 180с.
9. Михайлов Б. Кам'яна Могила – світова пам'ятка стародавньої культури в Україні. – К., 2003. – 152 с.
10. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. – К., 1993. – 87 с.
11. Овсійчук В.А. Майстри українського бароко. Жовківський художній осередок. – К.: Наукова думка, 1991. – 338с.
12. Павлів Д. Бронзова доба. Початок праслов'янської історії // Історія України. – Львів, 1996. - С. 3-50.
13. Українське бароко та європейський контекст: Архітектура, образотворче мистецтво, театр і музика. – К.: Наукова думка, 1991. – 256 с.
14. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія / Упор., прим. та біогр. нариси А.П. Пономарьова та ін. – 2-е вид. – К.: Либідь, 1991. – 640с.
15. Чижевський Д. І. Українське літературне бароко. – К.: Обереги, 2003. – 575 с.
16. Шилов Ю.О. Джерела витоків української етнокультури ХІХ тис. до н.е. – II тис. до н.е. – К.: Аратта, 2002. – 271 с.
17. Яценко Б., Яценко В. Велесова книга. – К.: Велес, 2004. – 256 с.
18. Зарубіжні українці. Етнографічний довідник. – К.: Україна. – 1991. – 256 с.
19. Корінний М.М. Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. – К.: Україна, 2000. – 184 с.
20. Митці України. Енциклопедичний довідник. – К.: ІСБН, 1992. – 847 с.

Інформаційні інтернет-ресурси

Культура. Освіта. Наука // електронний ресурс: режим доступу:
http://www.nbuv.gov.ua/webnavigator/culture_science_education

Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	90 год., зокрема: 16 год. – лекції, 16 год. – практичні заняття, 58 год. – самостійна робота.
Очікувані результати навчання	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК_3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК_7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК_12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Програмні результати:</p> <p>ПРН_8. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та англійською мовами усно та письмово.</p> <p>ПРН_11. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.</p> <p>ПРН_13. Оцінювати фінансові, матеріальні та інші витрати, пов'язані з реалізацією проектів у сфері прикладної фізики, соціальні, екологічні та інші потенційні наслідки реалізації проектів.</p> <p>ПРН_17. Зберігати та примножувати цивілізаційні цінності і досягнення суспільства, знати правила ведення здорового способу життя і надання першої медичної допомоги.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • суть, зміст поняття культура, структуру та функції культури; • головні етапи розвитку, характерні особливості періодизації та репрезентанти української культури; • процеси та події, які зумовлювали зміну умонастроїв та перехід від одного періоду української культури до іншого; • визначення та зміст основних мистецьких стилів та напрямів української культури (у архітектурі, художньому та образотворчому мистецтві, літературі); • світоглядні засади визначних представників української культури різних періодів, їх здобутки, досягнення, особливості діяльності в процесі культурно-історичного поступу; • місце та значення української культури в системі світової культури; • зіставлення культурних явищ національної культури з відповідними процесами та періодами світової культури; • світоглядні тенденції, які притаманні сучасній українській культурі. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснити суть феномену культури, її роль у людській життєдіяльності, способи набуття, збереження та передачі базових цінностей культури; • аналізувати головні етапи розвитку, закономірності функціонування та становлення української культури; • характеризувати, вміти пояснити та наводити приклади чільних здобутків та пам'яток культури України;

	<ul style="list-style-type: none"> • порівняти (зіставити, знайти спільне) особливості різних культурних періодів; • наводити найвизначніші культурно-мистецькі пам'ятки та імена видатних представників того чи іншого періоду історії культури України; • визначати роль і місце української культури в світовій цивілізації, пояснити історичну специфіку української національної культурної традиції; • аналізувати тенденції новітніх соціокультурних трансформацій та сучасних культурологічних процесів, які стосуються як історії української, так і світової культури; • обґрунтовувати власні світоглядні позиції на основі знань історико-культурної спадщини України, а також турбуватися про збереження та примноження національної культурної спадщини.
Ключові слова	Українська культура, національна культура, етнічна культура, періоди української культури
Формат курсу	очний
	Проведення лекцій, практичних занять, виконання самостійних робіт та консультацій для кращого розуміння та засвоєння тем
Підсумковий контроль, форма	залік у кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України, історії світової культури, історії української культури, релігієзнавства, історії мистецтва, філософії культури.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Проблемно-пошукові. Техніки опрацювання дискусійних питань. Метод проєктів і їх презентацій. Метод усного опитування.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p>Виступ на семінарському занятті оцінюється викладачем на основі таких критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Всебічний культурологічний аналіз винесеного питання. • Вміння проаналізувати інформацію в контексті певного періоду розвитку української культури . • Чітке і логічне викладення матеріалу, яке демонструє знання основної та додаткової літератури. • Наявність власної світоглядної позиції в розумінні обговорюваної проблеми та вміння її обґрунтувати. <p>Виступ на семінарському занятті оцінюється за 5-бальною шкалою.</p> <p>Виступ на семінарському занятті може супроводжуватися візуальною презентацією, яка значно покращує сприйняття студентами інформації.</p> <p>Презентація оцінюється за 5-бальною шкалою.</p> <p>Доповнення, уточнення, ремарки до виступу. Критерієм оцінки цієї форми роботи є вміння критично оцінювати виступ основного доповідача та коректно й аргументовано висловлювати власні погляди. Цей вид роботи оцінюється від 1 до 3-х балів</p> <p>Запитання до виступу, участь у обговоренні. Студенти можуть ставити запитання до доповідача, які демонструють знання винесеної на обговорення проблеми, які допомагають виявити суперечності у виступі або ж відкрити нові аспекти теми, яка винесена на обговорення. Цей вид роботи оцінюється від 0,5 до 2-х балів.</p>

	<p>Творча робота, есе, науково-пошукова робота. Студент(ка) може подати творчу роботу, есе, науково-пошукову роботу із запропонованої теми. Вимоги до такого виду роботи: формат А4, обсяг – 5-7 сторінок, відсутність плагіату.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Письмова робота повинна повністю розкривати задекларовану тему. • Сформульовані автором положення повинні належним чином аргументуватись та завершуватись висновками. • В науково-пошуковій роботі повинен бути присутній список використаних джерел та літератури, посилання на літературні джерела. <p>Письмові роботи оцінюються за 5-ти бальною шкалою. Письмові роботи, які є передруком текстів з Інтернету або підручників та наукових видань, не зараховуються.</p> <p>Модульний контроль. Впродовж семестру передбачене написання <i>двох</i> модульних контролів – на 4-му та 8-му семінарському заняттях (тести, напіввідкриті питання, дефініції, таблички, відкрите питання). Максимальна кількість балів, які студент має можливість набрати на модульному зрізі, – 10 балів. Максимальна кількість балів, які студент має можливість набирати впродовж семестру – 100.</p> <p>Підсумкова форма контролю – залік. Підсумкова максимальна кількість балів 100, мінімальна – 51.</p>
<p>Питання до модульного контролю</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Феномен української культури та її основні риси. 2. Періодизація української культури. 3. Світова, національна та етнічна культура. 4. Поняття «культурогенезу» та «етногенезу» українського народу. 5. Основні теорії та концепції походження праукраїнців. 6. Антропологічні особливості українського народу. 7. Етнопсихологічні особливості українців як підґрунтя української культури. 8. Загальна характеристика культури палеоліту на території України. 9. Основні археологічні стоянки раннього палеоліту на теренах України (с.Королево, с.Рокосове, с.Лука-Врублівецька, Амвросіївська стоянка). 10. Основні археологічні культури та стоянки середнього палеоліту на території України (Кабазійська культура; печера Прийма; Житомирські стоянки: Городище, Рихта, Радомишль). 11. Основні археологічні культури та стоянки пізнього палеоліту на теренах України (Пушкарівські стоянки; Стрілецька; Молодовська; Межиріцька; Мізинська; Красносільська; Осокорівська; Свідерська культури). 12. Загальна характеристика культури мезоліту на території України. 13. Культури мезоліту Північної Балтійської провінції українських земель (Кудлаївська, Яніславицька, Пісочнорівська, Зимівниківська культури). 14. Мезолітичні культури Південної Надчорноморської провінції на українських землях (Кукрецька; Гребениківська; Донецька; Шпанська; Мурзак-Кобинська культури). 15. Загальна характеристика культури неоліту на території України. 16. Археологічні культури неоліту на теренах України (Буго-Дністровська; культура лінійно-стрічкової кераміки; Німанська (Волинська); Дніпро-Донецька; Сурсько-Дніпровська; Таш-Аїрська; Азово-Дніпровська; культура ямково-гребінцевої кераміки).

17. Загальна характеристика культури доби енеоліту на українських землях.
18. Землеробські культури енеоліту західноукраїнських земель (Болгард - Алдень; Полгарська; Лендельська; культура лійчастого посуду).
19. Культури енеоліту степової зони України (Середньостогівсько-хвалинська культурно-історична спільність: Скелянська, Стогівська, Дерейвська, Квітянська, Репінська).
20. Азово-чорноморський напрям розвитку культури енеоліту на українських землях (Нижньомихайлівська, Рогачицька, Усатівська археологічні культури).
21. Культурно-історична спільність Кукутені-Трипілля.
22. Загальні особливості культури бронзової доби на території України.
23. Землеробсько-скотарські археологічні культури епохи бронзи (культура кулястих амфор; культури шнурової кераміки/бойових сокир; Тшинецько-Комарівська культурно-історична спільнота; Білогрудівська культура; Культура Ноуа (Ноа)).
24. Культури доби бронзи скотарських племен Пн. Причорномор'я, Приазов'я та Лівобережжя (ямна культура; Кемі-Обинська культура; катакомбна етнокультурна спільність; зрубна культура; Мар'янівська; Бондарихівська; Бабинська (культура багатоваликової / багатопружкової кераміки); Сабатинівська; Білозерська; Лужицька культури).
25. Культури Закарпаття періоду бронзи (Гава-Голіградська; культура східнославацьких курганів; культура Нішрег; культура Отомань; культура Фельшесевч-Станове).
26. Характерні риси доби заліза на території України.
27. Основні археологічні культури епохи заліза (Кизил-Кобинська; Черноліська; Висоцька; Липицька культури).
28. Характерні риси кіммерійської культури.
29. Культура скіфів на теренах України.
30. Особливості сарматської культури на українських землях.
31. Антична спадщина міст-держав Північного Причорномор'я.
32. Ранньослов'янська доба в історії української культури: кельтський період (III ст. до н.е. – I ст. н.е.) – Латенська, Зарубинецька, Пшеворсько-Зубрицька, Понешті-Лукашівська культури.
33. Ранньослов'янська доба в історії української культури: римський період (I – V ст.) – Липицька, Київська, Черняхівська, Вельбарська культури, культура карпатських курганів.
34. Археологічні культури склавинів та антів ранньосередньовічного періоду (V – VII ст.): Празька, Пеньківська, Колочинська.
35. Культури літописних племен східних слов'ян (VIII – IX ст.) : Райковецька, Волинцевсько-роменська, Салтівська культури.
36. Світоглядно-релігійні уявлення у культурі східних слов'ян: дохристиянський період.
37. Слов'янська міфологія як скарбниця духовної культури східних слов'ян.
38. Християнізація Русі. Вплив християнства на духовну та матеріальну культуру Давньої Русі.
39. «Книжна» культура Давньої Русі: основні літературні жанри, абетки та книжні пам'ятки.
40. Архітектурне, образотворче та ювелірне мистецтво Давньої Русі.
41. Музичне та театральне мистецтво у культурі Давньої Русі.
42. Культура Галицько-Волинського князівства: загальна характеристика та книжні пам'ятки.

43. Культура Галицько-Волинського князівства: загальна характеристика, скульптурні та архітектурні пам'ятки.
44. Пам'ятки готичної архітектури та скульптури в історії української середньовічної культури.
45. Культура українського Відродження. Феномен Олельковицького ренесансу.
46. Представники раннього гуманізму в Україні.
47. Полемічна література, книжна культура та книгодрукування доби Ренесансу в українській культурі.
48. Основні культурно-освітні осередки культури українського Ренесансу (перекладацький гурток князя Андрія Курбського в Милятовичах; Острозький культурно-освітній осередок; вчений гурток Києво-Печерської Лаври).
49. Братства та братський рух в українській культурі XVI – поч. XVIII ст.
50. Музичне та театральне мистецтво доби ренесансу в українській культурній традиції.
51. Архітектурні пам'ятки ренесансної культури в Україні.
52. «Золотий вік» львівського архітектурного ренесансу.
53. Скульптура та образотворче мистецтво ренесансної культури в Україні.
54. Музичне та театральне мистецтво доби Ренесансу в Україні.
55. Феномен козацької культури: військова культура Козацької Республіки, «козацькі літописи», «козацькі собори», освіта та музика козаків.
56. Особливості стилю бароко. Своєрідність бароко в контексті української культури.
57. Бароко в архітектурі України: європейське та «козацьке».
58. Образотворче мистецтво та скульптура бароко в українській культурі.
59. Барокова література: жанрове розмаїття, головні представники. Типи барокової поезії.
60. Театральне та музичне мистецтво українського Бароко.
61. Періодизація національно-культурного відродження кін. 18-19 ст. та його особливості.
62. Шляхетський (дворянський) період національно-культурного відродження кін. 18-поч. 19 ст.: загальна характеристика, історична та фольклористична спадщина. Романтизм.
63. Народницький період національно-культурного відродження (середина та 2 пол. 19 ст.): загальна характеристика. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства.
64. Діяльність «хлопоманів» та громадівський рух в українській культурі та їхня роль у формуванні народницької ідеології.
65. Класицизм та ампір (архітектура, скульптура, образотворче мистецтво) в українській культурі XIX ст.
66. Театральне та музичне мистецтво в українській культурі XIX ст. «Театр корифеїв».
67. Національно-культурне відродження XIX ст. у Галичині.
68. Український модернізм як культурний феномен в українській культурі кін. XIX – поч. XX ст.: загальна характеристика, течії та напрями.
69. Літературні об'єднання та представники в українській модерній літературі поч. XX ст.
70. Модерна архітектура. «Український архітектурний модерн».
71. Малярство та скульптура періоду українського модерну.

	<p>72. Театральне та музичне мистецтво в контексті культури українського модерну.</p> <p>73. Соціально-політичні передумови становлення феномену “Розстріляного Відродження”.</p> <p>74. Ключові персоналії “Розстріляного Відродження” – жертви сталінського терору.</p> <p>75. Українська радянська культура 30-50-х рр. Домінування соцреалізму. «Уніфікована» література.</p> <p>76. Архітектура радянського періоду розвитку української культури.</p> <p>77. Скульптура та образотворче мистецтво радянської доби в українській культурі.</p> <p>78. Феномен «шістдесятників» в українській культурі: літератори та громадські діячі.</p> <p>79. Українське «поетичне кіно». Музичне та театральне мистецтво доби «шістдесятництва».</p> <p>80. Образотворче мистецтво і архітектура періоду «шістдесятників».</p> <p>81. Творчість діячів української культури у еміграції: література, історія, філософія.</p> <p>82. Архітектура, образотворче мистецтво та скульптура діячів української культури в еміграції.</p> <p>83. Діяльність українських освітніх закладів за кордоном. Почесні професори університетів.</p> <p>84. Період «перебудови» в українській культурі.</p> <p>85. Термінологія та зміст понять «постмодернізм», «постмодерн». Основні концепти постмодернізму.</p> <p>86. Постмодерністичні тенденції в українській літературі: літературні об’єднання та представники.</p> <p>87. Постмодернізм в образотворчому мистецтві, театральному та музичному мистецтві.</p> <p>88. Перспективи розвитку української культури у XXI ст.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості дисципліни буде надано по завершенні курсу.

Таблиця 1

Схема курсу «Історія української культури»

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год
1 2 год.	<p><i>Тема 1. Феномен української культури.</i></p> <p>Предмет курсу «Історія української культури».</p> <p>Розуміння поняття культури як суспільного та духовного феномену: еволюція поглядів та сучасні інтерпретації поняття. Структура та функції культури. Предмет курсу «Історія української культури». Феномен</p>	Лекція дискусія	<p>1. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / за ред. проф. А. Яртися, проф. В. Мельника. - Л., 2005. - Розд.1.</p> <p>2. Українська культура: лекції / за ред. Дм. Антоновича. - К., 1993.</p> <p>3. Шинкарук С.Б. Поняття культури. Філософські аспекти.</p> <p>4. Феномен української культури: методологічні засади осмислення. - К., 1996.</p> <p>5. Антонович В. Три національні</p>	<p>Опрацювання уривків літературних джерел із запропонованої тематики:</p> <p>✓ Антонович В. «Три національні типи народні»,</p> <p>✓ Кульчицький О. «Національні риси українського народу»</p> <p>7 год.</p>

	української культури. Особливості світогляду та характерології українського народу як підґрунтя української культури. Українська культура як складова та невід'ємна частина світової культури.		типи народні / В. Антонович. - Режим доступу : http://litopvs.org.ua/anton/ant03.htm 6. Кульчицький О. Національні риси українського народу / О. Кульчицький. - Режим доступу: http://dneslovo.at.ua/load/statti/kulchickii_a_nacionalni_risi_ukrainskogo_narodu/2-1-0-175	
2 год.	Тема 1. Джерельна база та методологічні засади її вивчення.	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	7. Історія української культури. Навчальний посібник. - К., 2010 // Режим доступу: http://www.knuba.edu.ua/doc/politic/pos_ukr.pdf	
3 год.	Тема 2. Витоки української культури Культурогенез українського народу. Витоки української культури. Матеріальна та духовна культура стародавнього населення України (палеоліт, мезоліт, неоліт, енеоліт). Феномен Трипільської культури. Культура мідно-бронзової та залізної доби (кіммерійці, скіфи, сармати, антична епоха Причорномор'я). Характерні риси культури ранньослов'янського періоду. Зарубинецька та Черняхівська культури.	Лекція-діалог	1. Історія української культури : навч. посіб. / [В.П. Мельник, М.В. Кашуба, А.В. Яртись та ін.] ; за ред. проф. В.П. Мельника, проф. М.В. Кашуби, проф. В.Яртися. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. - 482 с. 2. Воропай О. Звичаї нашого народу / О.Воропай. - К., 1993. 3. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / за ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. - Л, 2005. 4. Лозко Г. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. - К., 1993. 5. Наулко В. Культура і побут населення України /Наулко. - К., 1997. - Розд.1. 6. Новиченко Л. Українська національна культура: минуле, сучасне, майбутнє / Л.Новиченко, В.Русанівський, П.Толочко. - К., 1990. 7. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу / І. Нечуй-Левицький. - К., 1993. - 87 с.	Підготовка до дискусії на тему: «Пантеон східнослов'янських богів: чи можна вести мову про актуальність / неактуальність язичництва у наші дні». Опрацювання уривків літературних джерел зі запропонованої тематики: ✓ «Велесова книга». ✓ І.Нечуй-Левицький «Світогляд українського народу».
4 год.	Тема 2. Історичні передумови формування української культури	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення		7 год.
5 год.	Тема 3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства Специфіка та характерні риси дохристиянської культури Київської Русі. Вплив християнства на духовну культуру Київської Русі. Матеріальна та духовна культура Київської Русі (книжна культура, архітектура та образотворче мистецтво тощо). Особливості та характеристика культури Галицько-Волинської Русі.	Лекція	1. Історія української культури : навч. посіб. / [В.П. Мельник, М.В. Кашуба, А.В. Яртись та ін.] ; за ред. проф. В.П. Мельника, проф. М.В. Кашуби, проф. А.В. Яртися. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. - 482 с. 2. Брайчевський М. Автор «Слова о полку Ігоревім» та культура Київської Русі / Михайло Брайчевський. К.: Фенікс, 2005.-551с. 3. Дзюба О. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (Х-середина XVII ст.) : посіб.-довідник / О. Дзюба, Г. Павленко. - К. : АртЕк, 1998. - 200 с.	Провести порівняльний культурологічний аналіз культури Київської Русі та культури Галицько-Волинського князівства. Самостійне опрацювання уривків першоджерел зі запропонованої тематики: ✓ Митрополит Іларіон «Слово про закон і благодать»;

6 2 год.	Тема 3. Особливості матеріальної і духовної культури Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	8. Мистецтво Київської Русі : архітектура ; мозаїки ; фрески ; іконопис, мініатюра ; декоративно-ужиткове мистецтво : альбом / [автор-упор. Ю. С. Асєєв]. - К. : Мистецтво, 1989. - 60 с. 9. Михайлова Р. Д. Художня культура Галицько- Волинської Русі / Р. Д. Михайлова. - К. : Слово, 2007. - 490 с. 10. Павленко Ю. Дохристиянські вірування давнього населення України / Юрій Павленко. - К. : Либідь, 2000. - 328 с. 11. Митрополит Иларіон Слово про закон і благодать / Митрополит Иларіон. - Режим доступу: http://litopvs.org.ua/oldukr/ilarion.htm 12. Мономах Володимир Літопис Руський: Поучення. / Володимир Мономах - Режим доступу: http://litopvs.org.ua/litop/lit27.htm	✓ Мономах Володимир «Літопис Руський: Поучення». 7 год.
7 2 год.	Тема 4. Культура періоду становлення української народності (XIV-поч. XVI ст.) Поширення гуманістичних ідей в духовній культурі України доби Ренесансу. Феномен Олельковицького Ренесансу. Розвиток освіти та наукових знань в Україні: книгодрукування та культурно-просвітницька діяльність братських шкіл. Архітектура і образотворче мистецтво доби Ренесансу. «Золотий вік» Львівського архітектурного Ренесансу. Музична культура і театральне мистецтво епохи Ренесансу.	Лекція	1. Історія української культури: навч. посіб. / [В.П. Мельник, М.В. Кашуба, А.В. Яртись та ін.]; за ред. проф. В.П. Мельника, проф. М.В. Кашуби, проф. А.В. Яртися. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. - 482 с. 2. Ісаєвич Я. Д. Братства та їх роль в розвитку української культури XVI-XVIII ст. / Я. Д. Ісаєвич; Інститут суспільних наук Львівського державного університету імені Івана Франка. - К.: Наукова думка, 1966. - 249 с. 3. Литвинов В. Д. Україна в пошуках своєї ідентичності, XVI-початок XVII століття : історико- філософський нарис / В. Д. Литвинов ; Національна академія наук України ; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди. - К. : Наукова думка, 2008. - 528 с. 4. Овсійчук В. А. Українське мистецтво XIV-першої половини XVII століття / В. А. Овсійчук. - К. : Мистецтво, 1985. - 168 с. 5. Скоп Л. Українське церковне малярство в Галичині: техніка та технологія XV-XVII століть / Лев Скоп; Музей «Дрогобиччина»; Творче об'єднання «Кактус». - Дрогобич: Коло, 2013. - 191 с.	Підготувати доповідь-презентацію: Архітектурні пам'ятки Львова епохи Ренесансу. Опрацювання уривків першоджерел зі запропонованої тематики: ✓ Оріховський-Роксолан Станіслав «Напучення польському королеві Сигізмунду-Августу»; ✓ Смотрицький Герасим «Ключ царства небесного».
8 2 год.	Тема 4. Духовна культура українського народу XVI - першої половини XVII ст. Український Ренесанс, його особливості	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	4. Овсійчук В. А. Українське мистецтво XIV-першої половини XVII століття / В. А. Овсійчук. - К. : Мистецтво, 1985. - 168 с. 5. Скоп Л. Українське церковне малярство в Галичині: техніка та технологія XV-XVII століть / Лев Скоп; Музей «Дрогобиччина»; Творче об'єднання «Кактус». - Дрогобич: Коло, 2013. - 191 с.	8 год.

			<p>6. Оріховський-Роксолан Станіслав. Напучення польському королеві Сигізмунду-Августу / Станіслав Оріховський-Роксолан. - Режим доступу: http://litopys.org.ua/old14_16/old14_08.htm#or2</p> <p>7. Смотрицький Г. Ключ царства небесного // Режим доступу: http://litopys.org.ua/suspil/sus11.hta</p> <p>8. http://ela.kpi.ua:8080/bitstream/123456789/21023/1/Pidruchnyk%28Final12%29-3.pdf</p>	
9 2 год.	<p><i>Тема 5. Культура України епохи Бароко та доби Просвітництва (2 пол. XV-XVIII ст.).</i></p> <p>Історичні та суспільно-політичні передумови розвитку української культури. Самобутні риси культури Козацької держави. Розвиток освіти та наукових знань в Україні 2 пол. ХУП - поч. ХУІІІ ст. Діяльність Києво-Могилянської Академії. Особливості літературної діяльності в українській культурі: козацькі літописи, полемічна література тощо. Феномен козацького бароко в архітектурі та образотворчому мистецтві. Музична культура і театральне мистецтво культури українського бароко.</p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія української культури : навч. посіб. / [В.П. Мельник, М.В. Кашуба, А.В. Ярчис та ін.] ; за ред. проф. В.П. Мельника, проф. М.В. Кашуби, проф. А.В. Ярчича. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 482 с. 2. Українське бароко та європейський контекст : архітектура ; образотворче мистецтво ; театр і музика / [ред. кол. О. Г. Костюк та ін.]. - К. : Наукова думка, 1991. - 256 с. 3. Овсійчук В. Майстри українського бароко. Жовківський художній осередок. / В. Овсійчук. - К.: Наукова думка, 1991. - 338с. 4. Українське бароко та європейський контекст: Архітектура, образотворче мистецтво, театр і музика. К.: Наукова думка, 1991. - 256 с. 5. Петров В. Особа Сковороди. / В. Петров. - К., 1995. 6. Прокопович Феофан. Про риторичне мистецтво / Феофан Прокопович. - Режим доступу : http://litopys.org.ua/procop/proc106.hta 7. Сковорода Г. Розмова п'яти перехожих про істинне щастя в житті / Г. Сковорода. – Режим доступу : http://ukrclassic.com.ua/katalog/s/skovoroda-grigorij/501-grigorij-skovoroda-rozmova-p-yati-podorozhnikh-pro-istinne-shchastya-u-zhitti 	<p>Здійснити підбірку взірців української барокової поезії - «вірші-раки», «акровірші» тощо</p> <p>Опрацювання уривків першоджерел:</p> <p>✓ Сковорода Григорій «Розмова п'яти перехожих про істинне щастя в житті»;</p> <p>✓ Прокопович Феофан «Про риторичне мистецтво».</p> <p>7 год.</p>
10 2 год.	<p><i>Тема 5. Духовна культура України епохи бароко (2 пол. XVII - XVIII ст.)</i></p>	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	<ol style="list-style-type: none"> 7. Сковорода Г. Розмова п'яти перехожих про істинне щастя в житті / Г. Сковорода. – Режим доступу : http://ukrclassic.com.ua/katalog/s/skovoroda-grigorij/501-grigorij-skovoroda-rozmova-p-yati-podorozhnikh-pro-istinne-shchastya-u-zhitti 	
11 2 год.	<p><i>Тема 6. Українська культура кін. XVIII- поч. XX ст.</i></p> <p>Гене́за та періодизація національно-культурного відродження в Україні наприкінці XVIII - початку XX ст. Характерні риси дворянського періоду національно-культурного відродження в Україні.</p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія української культури : навч. посіб. / [В.П. Мельник, М.В. Кашуба, А.В. Ярчис та ін.] ; за ред. проф. В.П. Мельника, проф. М.В. Кашуби, проф. А.В. Ярчича. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 482 с. 2. Історія української культури : курс лекцій / М.В. Кашуба. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. - 120 с. 	<p>Порівняти особливості національно-культурного відродження в Галичині у контексті процесів відродження загально-української культури.</p> <p>Самостійне опрацювання</p>

	Особливості народницького періоду національно-культурного відродження. Модерністичний період національно-культурного відродження в Україні та його хар актер истики. Феномен національно-культурного відродження у Галичині.		3. Крвавич Д., Овсійчук В., Черепанова С. Українське мистецтво : навч. посібн.: У 3 ч. / Д. Крвавич, В. Овсійчук, С. Черепанова. - Львів: Світ, 2005. - Ч.3. - 268 с. 4. Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ - початку ХХст. / НАНУ. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського. - К. : Наук. думка, 2000. - 240с. 5. Овсійчук В. Класицизм і романтизм в українському мистецтві / Володимир Овсійчук. - К.: Дніпро, 2001. - 447 с. 6. Історія Русів. - Режим доступу: http://litopvs.org.ua/istrus/rusiv.htm	першоджерел зі запропонованої тематики: ✓ «Історія Русів», ✓ «Закон Божий. Книга буття українського народу». 7 год.
12 2 год.	Тема 6. Національно-культурне відродження в Україні (кін. ХVІІІ - поч. ХХ ст.)	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення		
13 2 год.	Тема 7. Особливості української культури ХХ - поч. ХХІ ст. Головні тенденції та періодизація розвитку української культури ХХ ст. Здобутки української культури в першій чверті ХХ ст. «Розстріляне Відродження» 20-30-х років ХХ ст. та його трагічні наслідки для української культури. Феномен дисидентів- шістдесятників як спроба відновлення української самобутності. Творчість діячів української культури в еміграції. Розвиток української культури у незалежній Україні.	Лекція	1. Історія української культури : навч. посіб. / [В.П. Мельник, М.В. Кашуба, А.В. Яргись та ін.]; за ред. проф. В.П. Мельника, проф. М.В. Кашуби, проф. А.В. Яргися. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. - 482 с. 2. Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні ХХ ст. / Богдан Кравченко ; [пер. з англ. В.Івашко, В.Корнієнко]. - К. : Основи, 1997. - 423 с. 3. Красильникова О. В. Історія українського театру ХХ сторіччя / О. В. Красильникова. - К. : Либідь, 1999. - 208 с. 4. Мусієнко О. С. Українське кіно : тексти і контекст / О.С.Мусієнко. - Вінниця : Глобус-Прес, 2009. - 415 с. 5. Стельмащук С. У світі звуків і слова : про діячів української культури другої половини ХХ століття / Степан Стельмащук. - Львів : Видавництво Тараса Сороки, 2009. - 319 с. 6. Степико М. Т. Українська ідентичність : феномен і засади формування : монографія / М.Т.Степико. - К.: НІСД, 2011. - 336 с. 7. Чепелик В. В. Український архітектурний модерн / [упор. З. В. Мойсеєнко-Чепелик]. - К. : КНУБА, 2000. - 378 с. 8. Липинський В. Листи до братів-хліборобів / В. Липинський. - Режим доступу: http://1576.ua/books/2887	Підготувати доповідь на тему: «Розстріляне Відродження: трагічні наслідки для української культури». Опрацювання уривків першоджерел із запропонованої тематики: ✓ У світі звуків і слова : про діячів української культури другої половини ХХ століття; ✓ Липинський В'ячеслав «Листи до братів- хліборобів». 7 год.
14 2 год.	Тема 7. Духовна культура України ХХ ст.	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення		
15 2 год.	Тема 8. Культура України в умовах нової соціально-політичної реальності (90-і	Лекція	1. Аксіоми для нащадків: українські імена у світовій науці. - Л., 1992.	Творче завдання: «П'ять найрепрезентативніших рис, що

	роки XX - початок XXI ст.) Особливості соціокультурних процесів у незалежній Україні. Основні чинники, тенденції та риси сучасної української культури. Художня культура та її особливості. Феномен масової культури.		<p>2. Дзюба І. Між культурою і політикою / І Дзюба. - К., 1998.</p> <p>3. Іванова-Горгієвська Н.А. Сучасна українська культура в світовому контексті пошуків справжності: мода на традицію.</p> <p>4. Ісаєвич Я.Д. Україна давня і нова: народ, релігія, культура / Я.Д. Ісаєвич. - Л., 1996.</p> <p>5. Кравець М.С. Культурологія: навч. посіб. / за ред. В.М. Пічі / М.С.Кравець, О.М.Семашко, В.М. Піча. - Львів, 2003.</p> <p>6. Краснодембський О. На постмодерністських роздоріжжях культури / О. Краснодембський. - К., 2000</p> <p>7. Культурне відродження в Україні. - К., 1993.</p> <p>8. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / за ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. - Л., 2005.</p> <p>9. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі / С. Павличко. - К., 1997.</p> <p>10.Пашук А.І. Українська церква і незалежність України / А.І. Пашук. - Л., 2003.</p> <p>11.Феномен української культури: методологічні засади осмислення. - К., 1996.</p> <p>12.Андрухович Ю. Повернення літератури? / Ю. Андрухович. - Режим доступу : http://www.ii.lviv.ua/ii-library/pleroma/andr-pl.hta</p> <p>13.Пахльовська О. Українська культура у вимірі пост: посткомунізм, постмодернізм, поствандалізм / О. Пахльовська. - Режим доступу : http://www.ukrcenter.com</p>	<p>характеризують сучасний стан української культури» (у формі короткої письмової роботи).</p> <p>Опрацювання уривків першоджерел зі запропонованої тематики:</p> <p>✓ Андрухович Юрій «Повернення літератури?»;</p> <p>✓ Пахльовська Оксана «Українська культура у вимірі пост: посткомунізм, постмодернізм, поствандалізм».</p>
16 2 год.	Тема 8. Духовна культура України XX - поч. XXI ст.	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення		8 год.
32 год				58 год